Autoriteit
Consument & Markt

Muzenstraat 41
2511 WB Den Haag
070 722 20 00
www.acm.nl

Besluit

Besluit KTS Loodswezen 2028-2032

Ons kenmerk : ACM/UIT/1126979
Zaaknummer : ACM/26/200876
Datum : 9 november 2026

Inhoud

1. Samenvatting 3
2. Inleiding en procesverloop 4
3. Beoordeling 5
3.1. Kostentoerekening regio Scheldemonden 5
3.2. Kosten van de inzet van registerloodsen 6
3.3. Kosten beloodsen en plannen 7
3.4. Overige regionale kosten 7
3.5. Overige landelijke kosten 8
3.6. Kosten Nederlandse Loodsencorporatie (NLc) 9
3.7. Kosten Regionale Loodsencorporaties 9
3.8. Kosten opleidingen (student)-registerloodsen (Stodel) 9
3.9. Vergoeding voor vermogenskosten 9
3.10. FLO en FLP 10
3.11. Andere tarieven 10
3.12. Berekening van de tariefmutatie 11
3.13. Beoordeling van de looptijd van het KTS 2028-2032 11
4. Besluit 12
Bijlage A Wettelijk kader 13
Loodsenwet 13
Besluit Markttoezicht Registerloodsen 14

1. Samenvatting

In dit besluit beoordeelt de ACM of het kostentoerekeningssysteem dat het Loodswezen wil toepassen in de periode 2028 tot en met 2032, voldoet aan de wettelijke eisen. Het kostentoerekeningssysteem beschrijft de methode waarmee de kosten van de gereguleerde diensten van het Loodswezen worden vastgesteld en toegerekend aan zeehavengebieden en hoe, uitgaande van die toegerekende kosten, de gereguleerde tarieven worden vastgesteld. De gereguleerde tarieven mogen niet hoger zijn dan de toegerekende kosten (inclusief een redelijk rendement).

Het KTS 2028-2032 volgt het huidige KTS op, dat het Loodswezen heeft toegepast in de periode 2023 tot en met 2027. De kostentoerekening in het KTS 2028-2032 is in zijn geheel gelijk gebleven aan de kostentoerekening in het KTS 2023-2027. De NLc heeft wel wijzigingen doorgevoerd, maar deze zijn redactioneel van aard, of betreffen verduidelijkingen.

Naar het oordeel van de ACM voldoet het KTS 2028-2032 aan de wettelijke regels en daarom stemt de ACM in met het KTS 2028-2032.

2. Inleiding en procesverloop

1. In dit besluit beoordeelt de ACM of het kostentoerekeningssysteem (hierna: KTS) dat het Loodswezen wil toepassen in de periode 2028 tot en met 2032 (hierna: KTS 2028-2032), voldoet aan de wettelijke eisen. Het KTS beschrijft de methode waarmee de kosten van de gereguleerde diensten van het Loodswezen worden vastgesteld en toegerekend aan regio's en zeehavengebieden en hoe, uitgaande van die toegerekende kosten, de gereguleerde tarieven worden vastgesteld. De gereguleerde tarieven mogen niet hoger zijn dan de toegerekende kosten inclusief een redelijk rendement.

2. Het KTS wordt jaarlijks door het Loodswezen toegepast om de tarieven te berekenen. De toepassing van het KTS resulteert jaarlijks in een door de ACM te beoordelen tariefvoorstel van het Loodswezen. De ACM beoordeelt dus zowel het KTS als de jaarlijkse toepassing van dit KTS in het tariefvoorstel. Het voorliggende besluit betreft uitsluitend de beoordeling van het KTS 2028-2032.

3. De gereguleerde tarieven van het Loodswezen betreffen ten eerste de loodsgeldtarieven. Dit zijn de tarieven voor het loodsen van schepen. Deze tarieven dekken het overgrote deel van de kosten. Daarnaast zijn er loodsvergoedingen. Dit zijn de vergoedingen voor enkele bijzondere diensten, zoals de vergoeding indien er een helikopter wordt gebruikt specifiek op verzoek van de kapitein van een te beloodsen schip. Tenslotte zijn er de andere tarieven, voor enkele andere bijzondere diensten, zoals de examinering van verklaringhouders. Verklaringhouders zijn de houders van een certificaat waarmee zij onder de zogenoemde 'loodsplicht nieuwe stijl' zijn vrijgesteld van de loodsplicht.

4. Voor loodsgeldtarieven en loodsvergoedingen geldt dat ze voor het geheel kostengeoriënteerd moeten zijn (inclusief een redelijk rendement). Er is geen eis dat de individuele tarieven (elk afzonderlijk tarief) kostengeoriënteerd moeten zijn. De andere tarieven dienen wel elk afzonderlijk kostengeoriënteerd te zijn.

5. Het KTS 2028-2032 volgt het huidige KTS 2023-2027 op, dat het Loodswezen toepast tot en met het Tariefvoorstel 2027.

6. De Nederlandse Loodsencorporatie (hierna: de NLc) heeft de consultatieversie (d.d. 21 april 2026) van het KTS 2028-2032 op 7 mei 2026 aan de ACM toegestuurd. De NLc heeft deze versie ook aan diverse vertegenwoordigers van rechtspersonen en representatieve organisaties gestuurd om hen in staat te stellen een zienswijze uit te brengen. Het betreft de in artikel 2 van de Regeling Markttoezicht Registerloodsen aangewezen representatieve organisaties. De Loodsenwet, artikel 27b, lid 5, vereist dat de NLc deze organisaties, voorafgaand aan de vaststelling van een KTS, in staat stelt een zienswijze uit te brengen.

7. Op 18 juni 2026 heeft er een consultatie met de sector plaatsgevonden. Op 14 juli 2026 heeft de ACM van de NLc een verslag hiervan ontvangen, inclusief de vooraf schriftelijk ingediende zienswijzen en de reactie van de NLc daarop. De NLc heeft naar aanleiding van de consultatie geen aanpassingen gedaan aan het voorgestelde KTS 2028-2032. De NLc heeft het KTS 2028-2032 vastgesteld op 8 oktober 2026.

8. De ACM volgt de reactie van de NLc op de ingediende zienswijzen[1] in die zin dat deze zienswijzen geen inhoudelijke bezwaren bevatten tegen het KTS 2028-2032, maar beter geschikt zijn als inbreng voor de komende evaluatie van de Wet Actualisatie Markttoezicht Registerloodsen (WAMR) die op 1 januari 2022 in werking is getreden. De ACM volgt tevens het standpunt van de NLc over de relatie tussen deze evaluatie en een eventuele aanpassing van de looptijd van een KTS; Het KTS 2028-2032

[1] Deze betreffen het meebewegen van de kosten bij afnemende scheepsreizen, de geschiktheid van het huidige systeem (i.e. het wettelijk kader), en de (in de Regeling Markttoezicht Registerloodsen opgenomen) 30% toeslag op het S-tarief voor de Noordelijke zeehavens

zal tussentijds worden aangepast indien wijzigingen in wet- en regelgeving (bijvoorbeeld naar aanleiding van de evaluatie) aanleiding geven.

9. De ACM concludeert dat het KTS 2028-2032 wat betreft de toerekening volledig overeenkomt met het KTS 2023-2027. Sinds de vaststelling van het KTS 2023-2027 hebben zich geen wijzigingen in wet- en regelgeving voorgedaan die aanleiding geven tot aanpassing van de systematiek. Ook hebben er geen wetsevaluaties of wetsherzieningstrajecten plaatsgevonden die gevolgen hebben voor het KTS 2028-2032. Daarnaast hebben de eigen werkzaamheden van de ACM in de afgelopen jaren, zowel bij de beoordeling van de financiële verantwoording als van de tariefvoorstellen, geen aanwijzingen opgeleverd dat de huidige systematiek van het KTS tekortkomingen bevat.

10. Wijzigingen die de NLc in het KTS 2028-2032 heeft aangebracht zijn redactioneel van aard, of betreffen verduidelijkingen. Zo is de NLc in het KTS 2028-2032 ingegaan op het in gebruik nemen van een nieuw ERP-systeem (de voornaamste wijziging) en de afschrijvingstermijn van de in 2026 in gebruik genomen nieuwe Swaths. Ook is de NLc nader ingegaan op nieuwe software (zoals bijvoorbeeld nieuwe SaaS-oplossingen), die volgens de bepalingen van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving beschouwd moeten worden als immateriële activa. Omdat deze wijzigingen niet zien op de toerekening, gaat de ACM hier bij de beoordeling niet nader op in.

3. Beoordeling

3.1. Kostentoerekening regio Scheldemonden

11. In de regio Scheldemonden verzorgen zowel het Nederlands Loodswezen als het Vlaamse loodswezen de loodsdienstverlening. De dienstverlening in de regio Scheldemonden betreft de havens van Vlissingen, Terneuzen, Antwerpen en Gent. De loodsdiensten gebruiken elkaars faciliteiten bij de loodsdienstverlening voor onder meer de Scheldevaart[2] (het scheepvaartverkeer naar de Belgische havens Antwerpen en Gent). In het zogenoemde Schelderegelement is bepaald dat het Vlaamse loodswezen 72,5% van de vaart naar deze Belgische havens verzorgt en het Nederlands Loodswezen 27,5%.

12. Het Vlaamse Gewest en het Loodswezen hebben voor het laatst in december 2015 een Samenwerkingsovereenkomst gesloten.[3] Daarin zijn de regels vastgelegd voor de bepaling van de toerekening van kosten aan de drie opbrengstgebieden (de Nederlandse wetschepen (zeeschepen die onder de reguliere tariefbepalingen van de Nederlandse Loodsenwet vallen), de Vlaamse decreetschepen (alle zeeschepen die onder de reguliere tariefbepalingen van het Vlaamse Loodsdecreet vallen) en de Scheldevaart).

13. In de Samenwerkingsovereenkomst worden een aantal stappen onderkend om te komen tot een onderlinge kostenverrekening tussen het Nederlands Loodswezen en het Vlaamse loodswezen.

14. De loodsdiensten in de regio Scheldemonden bestaan uit de Nederlandse wetschepen (naar Vlissingen en Terneuzen) en de Scheldevaart (naar Antwerpen en Gent). Voor de toerekening van de kosten aan de regio Scheldemonden wordt in het KTS 2028-2032 de zogenoemde “restpostbenadering” toegepast. De “restpostbenadering” houdt het volgende in:

[2] ieder schip dat de Schelde, haar mondingen of het kanaal van Gent naar Terneuzen bevaart, voor zover het geen haven dan wel anker- of ligplaats op het Nederlandse gedeelte van die wateren als bestemming of vertrekpunt heeft, en
ieder schip dat de Schelde, haar mondingen of het kanaal van Gent naar Terneuzen bevaart en een op het Nederlandse gedeelte van die wateren gelegen haven dan wel anker- of ligplaats aandoet:
a. voor het lichten onderscheidenlijk bijladen van een schip, indien dit uitsluitend in verband met de diepgang vereist is ter waarborging van een veilige vaart naar onderscheidenlijk vanuit België, of
b. zonder het doel aldaar een economische activiteit uit te voeren,

[3] Deze Samenwerkingsovereenkomst van 24 december 2015, die bij de ACM bekend is, bevat bedrijfsvertrouwelijke informatie en is daarom niet openbaar.

a) Als eerste worden de kosten van de regio Scheldemonden van het Nederlands Loodswezen bepaald op basis van de regels en toerekening van het Nederlandse kostentoerekeningssysteem. Het betreft de kosten van de loodsdiensten naar Vlissingen en Terneuzen plus de kosten van de loodsdiensten naar Antwerpen en Gent die worden verzorgd door het Nederlands Loodswezen (27,5% van het verkeer naar die havens).
b) Daarna wordt de toerekening naar de Scheldevaart berekend conform de samenwerkingsovereenkomst. Dit vormt de totale voorcalculatorische kosten voor de Scheldevaart voor Nederlands Loodswezen, die gefinancierd moeten worden uit de opbrengsten van de Scheldevaart; e.e.a. conform de bepalingen van de Samenwerkingsovereenkomst tussen Nederlands Loodswezen en het Vlaamse Gewest.
c) De kosten van de Nederlandse wetschepen in de regio Scheldemonden worden daarna bepaald als het verschil tussen de kosten door de regio Scheldemonden (de kosten vastgesteld onder a.) en de volgens de Samenwerkingsovereenkomst toegerekende kosten aan de Scheldevaart (de kosten vastgesteld onder b.) (oftewel: c = a – b).

15. De ACM stelt vast dat de kostentoerekening voor de regio Scheldemonden voor het KTS 2028-2032 ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

16. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 15, is de ACM van oordeel dat de Kostentoerekening regio Scheldemonden voldoet aan de wettelijke eisen.

3.2. Kosten van de inzet van registerloodsen

17. Vanaf de invoering van de Wet actualisatie markttoezicht registerloodsen worden er voor registerloodsen twee uurtarieven[4] onderkend: het DPL-uurtarief (direct productieve loodsuren) en het IPL-uurtarief (indirect productieve loodsuren):

- DPL-uren: dit zijn alle uren, waarin de registerloods daadwerkelijk loodsdiensten aan boord (of op afstand) van het te loodsen schip verricht voor reguliere reizen of bijzondere reizen.
- IPL-uren: dit zijn uren door registerloodsen besteed aan overige taken om de uitvoering van het beroep en het bedrijfsproces mogelijk te maken. Dit zijn onder andere taken als landelijke of regionale bestuurder en MT-lid, loodsdienstleider, docent of cursusleider bij opleidingen, en het volgen van opleidingen.

18. Registerloodsen worden soms ook ingezet voor externe commerciële projecten (veelal via het Kenniscentrum Loodswezen B.V.). Deze uren vallen buiten de tariefregulering en het ACM-toezicht.

19. Op basis van wettelijke rekenregels (Artikel 68, tweede lid, van de Loodsenwet, in combinatie met Artikel 3.1 van het Besluit Markttoezicht Registerloodsen) zijn de arbeidsvergoedingen 2026 als volgt:
    - Arbeidsvergoeding 2026 DPL-uren: **€ 338,61 per uur**
    - Arbeidsvergoeding 2026 IPL-uren: **€ 191,55 per uur**

20. De kostentoerekening van de kosten voor de inzet van registerloodsen (de arbeidsvergoeding) is te vinden in paragraaf 6.1.1 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

21. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 20, is de ACM van oordeel dat de kostentoerekening van de kosten voor de inzet van registerloodsen voldoet aan de wettelijke eisen.

[4] Loodsenwet, artikel 1, onder k.

3.3. Kosten beloodsen en plannen

22. Het beloodsen betreft het vervoeren en aan boord brengen en van boord halen van de registerloodsen van de te loodsen zeeschepen. Het Loodswezen beschikt hiertoe over een eigen vloot van zeegaande vaartuigen met bemanningen. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van ingehuurde helikopterdiensten, derde partijen die vervoer verzorgen, zoals taxibedrijven of de roeiers en eigen vervoer van de registerloodsen.

23. De kosten beloodsen en plannen worden onderverdeeld in de volgende kosten:
    a) Kosten afschrijving vaartuigen en overige vaste exploitatiekosten
    b) Kosten onderhoud vaartuigen en technische dienst
    c) Variabele exploitatiekosten vaartuigen
    d) Kosten ligplaatsen en overige operationele locaties
    e) Kosten bemanning vaartuigen
    f) Kosten helikopter
    g) Verrekening vlootkosten met Vlaamse loodsdienst
    h) Kosten helivelden
    i) Overige vervoerskosten
    j) Kosten planning
    k) Verrekening kosten planning Vlaamse loodsdienst

24. De kostentoerekening van de kosten voor beloodsen en plannen is te vinden in paragraaf 6.1.2.1 tot en met 6.1.2.11 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

25. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 24 is de ACM van oordeel dat de kostentoerekening van de kosten voor beloodsen en plannen voldoet aan de wettelijke eisen.

3.4. Overige regionale kosten

26. De overige regionale kosten bestaan uit kosten regionale ICT-systemen en algemene regionale kosten.

2.5.1 Kosten regionale ICT-systemen

27. Het betreft hier in de eerste plaats kosten voor maatwerksystemen voor planning, urenregistratie loodsen en facturering die specifiek voor één of meerdere regio's worden gebruikt, te weten SPIL, FRIS, LUV, PIR en PIN (Noord en Rotterdam-Rijnmond), LIS (Scheldemonden) en LISA (Amsterdam-IJmond). Verder zijn kosten voor andere specifieke regionale systemen of toepassingen ook direct aan de betreffende regio's toegerekend (b.v. koppelingen met regionale havensystemen). Naast de kosten van de systemen ("software"), worden ook de kosten van de specifiek voor deze systemen gebruikte infrastructuur (zoals datacenter, hardware, datacommunicatie) direct aan de betreffende regio's die hiervan gebruik maken toegerekend.

28. De kostentoerekening van de kosten voor de regionale ICT-systemen is te vinden in paragraaf 6.2.1.1 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

29. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 28, is de ACM van oordeel dat de kostentoerekening van de kosten voor de regionale ICT-systemen voldoet aan de wettelijke eisen.

2.5.2 Algemene regionale kosten

30. Het betreft hier de huisvestingskosten van regio kantoren, waaronder eventuele kosten van CO_2 of andere (milieu)heffingen of emissierechten die verband houden met het gebruik van deze locaties of de op deze locaties verbruikte energie, de overige kosten van de kantoren inclusief het daar werkzame

personeel, de operationele en overige kosten t.b.v. loodsen (kosten portofoons, veiligheidsmiddelen loodsen, mobiele telefonie, keuringskosten loodsen, maaltijden en beroepskosten), kosten research & development, kosten van loodstechnische hulpmiddelen in de regio, projectkosten, overige bedrijfskosten (vergaderkosten, verzekeringskosten, advieskosten) en regionale commerciële kosten (marketing- en communicatiekosten).

31. De kostentoerekening voor de algemene regionale kosten is te vinden in paragraaf 6.2.1.2 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

32. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 31, is de ACM van oordeel dat de kostentoerekening voor de algemene regionale kosten voldoet aan de wettelijke eisen.

3.5. Overige landelijke kosten

33. De overige landelijke kosten bestaan uit kosten landelijke ICT-systemen en algemene landelijke kosten.

3.5.1 Kosten landelijke ICT-systemen

34. Dit betreft alle systemen die zowel landelijk als regionaal gebruikt worden (centrale computerinfrastructuur en netwerk, antivirus, systeemsoftware, software, ERP-systeem, MS Office, etc.), echter met uitzondering van de specifiek aan regio's toegerekende systemen LIS, LISA, SPIL, FRIS, LUV, PIR en PIN en koppelingen met regionale havensystemen die onder de regionale ICT kosten zijn opgenomen.

35. De kostentoerekening van de kosten voor de landelijke ICT-systemen is te vinden in paragraaf 6.2.2.1 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

36. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 35, is de ACM van oordeel dat de kostentoerekening van de kosten voor de landelijke ICT-systemen voldoet aan de wettelijke eisen.

3.5.2 Algemene landelijke kosten

37. Het betreft hier de kosten van de landelijke staf- en ondersteunende functies, inclusief de walorganisatie van de afdeling vervoer, de daarbij behorende huisvestingskosten van het landelijke kantoor, waaronder eventuele kosten van CO_2 of andere (milieu)heffingen of emissierechten die verband houden met het gebruik van deze locatie of de op deze locaties verbruikte energie, de overige kantoorkosten en overige landelijke kosten zoals de advies- en accountantskosten, kosten van interne projecten, verzekeringskosten, kosten voor de Raad van Commissarissen en landelijke PR-kosten, bankkosten (inclusief afsluitkosten van leningen ter financiering van activa die deel uitmaken van de capitalbase) en overige kosten.

38. De kostentoerekening voor de algemene landelijke kosten is te vinden in paragraaf 6.2.2.2 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

39. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 38, is de ACM van oordeel dat de kostentoerekening voor de algemene landelijke kosten voldoet aan de wettelijke eisen.

3.6. Kosten Nederlandse Loodsencorporatie (NLc)

40. Het betreft hier de kosten van de landelijke beroepsorganisatie van registerloodsen, de Nederlandse Loodsencorporatie.

41. De doorbelasting van de kosten van de toezichthouder voor het gehouden toezicht vormen vanaf het KTS 2028-2032 onderdeel van de kosten van de Nederlandse Loodsencorporatie. Deze kosten worden evenals in het KTS 2023-2027 uitsluitend aan de Nederlandse wetschepen toegerekend. Aangezien de toezichtkosten voor een bepaald jaar pas na afloop van dat jaar bekend zijn, worden de kosten vanuit het meest recente jaarverslag van de ACM als uitgangspunt genomen voor de begroting voor het komende jaar. De kosten worden door deze werkwijze (weliswaar met vertraging) volledig in de raming meegenomen.

42. De kostentoerekening van de kosten van de NLc is te vinden in paragraaf 6.2.3.1 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

43. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 42, is de ACM van oordeel dat de kostentoerekening van de kosten van de NLc voldoet aan de wettelijke eisen.

3.7. Kosten Regionale Loodsencorporaties

44. Het betreft hier de kosten van de regionale beroepsorganisatie van registerloodsen, de Regionale Loodsencorporaties (RLc's).

45. De kostentoerekening voor de RLc's is te vinden in paragraaf 6.2.3.2 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

46. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 45, is de ACM van oordeel dat de kostentoerekening van de kosten voor de RLC's voldoet aan de wettelijke eisen.

3.8. Kosten opleidingen (student)-registerloodsen (Stodel)

47. Het betreft hier de kosten van het centrale gedeelte en regionale gedeelte van de opleiding tot registerloods: Master in Maritime Piloting, alsmede de kosten voor de pré-master MMP, en bijscholing en training van actieve registerloodsen.

48. De kostentoerekening voor opleidingen (student)-registerloodsen is te vinden in paragraaf 6.2.3.3 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

49. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 48 is de ACM van oordeel dat de kostentoerekening van de vermogensvergoeding voldoet aan de wettelijke eisen.

3.9. Vergoeding voor vermogenskosten

50. De WACC geeft het percentage rendement aan dat het Loodswezen mag behalen over de capital base, voor zover die betrekking heeft op de te verrichten diensten en taken als bedoeld in artikel 27a van de Loodsenwet. De ACM stelt periodiek de WACC vast. Het huidige WACC-besluit is het besluit van de ACM van 15 juli 2025 waarin het WACC-percentage voor de jaren 2026 tot en met 2028 is vastgesteld op 7,2%.

51. De kostentoerekening van de vermogensvergoeding is te vinden in paragraaf 6.2.4 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

52. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 51 is de ACM van oordeel dat de kostentoerekening van de vermogensvergoeding voldoet aan de wettelijke eisen.

3.10. FLO en FLP

53. In het verleden zijn kosten toegerekend als reservering voor de uitgaven voor het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) voor het varend personeel van het loodswezen en het Functioneel Leeftijdspensioen (FLP) voor de registerloodsen. Deze kosten werden jaarlijks doorberekend in de loodsgeldtarieven met uitgangspunt dat de dekking van deze uitgaven uiterlijk in 2019 zou zijn bereikt. Op grond van actuarieel onderzoek in 2016 is voorzien dat deze reserveringen tot een overschot zouden leiden. Vanaf 2017 zijn daarom geen kosten meer toegerekend als reservering voor het FLO en FLP. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) heeft besloten om dit FLO/FLP-overschot via de loodsgeldtarieven terug te laten vloeien naar de sector. Artikel 27, zevende lid, onder k, van de Loodsenwet (hierna: Lw) bevat daarvoor de wettelijke grondslag.

54. Voor zowel de FLP als de FLO geldt dat alle uitkeringen aan voormalige registerloodsen en varende medewerkers geheel zijn afgerond. De resterende saldi zijn overgedragen aan de Nederlandse Loodsencorporatie, die deze als een saldo beheert. Gelden die ten goede van de tarieven in enig jaar komen worden ten laste van het door de Nederlandse Loodsencorporatie beheerde saldo gebracht.

55. Het ministerie van IenW heeft rekenregels opgesteld[5] voor de wijze waarop het FLO/FLP-overschot jaarlijks via de tarieven terugvloeit naar de sector.

56. De rekenregels voor het laten terugvloeien naar de sector van het overschot FLO/FLP is te vinden in paragraaf 6.2.5 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

57. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 56 is de ACM van oordeel dat de rekenregels voor het laten terugvloeien naar de sector van het overschot FLO/FLP voldoen aan de wettelijke eisen.

3.11. Andere tarieven

58. De andere diensten (zie paragraaf 7.1 in het KTS 2028-2032) bestaan uit vervoer van pakjes en personen, het opleiden van verklaringhouders en het verstrekken van uittreksel uit de diverse registers. De omvang van deze activiteiten is zeer beperkt (opbrengst ongeveer 0,2% op de totale omzet van het Loodswezen).

59. Bij de andere diensten en taken wordt een onderscheid gemaakt tussen de diensten en taken die wettelijk gereguleerd zijn en diensten en taken waarvoor dat niet geval is.

3.11.1 Opleiden verklaringhouders (gereguleerd)

60. De kostprijs opleiding verklaringhouders is berekend op basis van de verwachte tijdsbesteding voor de verschillende modules en het te verwachten aantal deelnemers per module. Om van vaste tarieven uit te kunnen gaan, zijn de berekende tarieven gebaseerd op een langjarig gemiddelde bezetting van cursisten per module per opleidingsmoment.

[5] IENW/BSK-2019/217461.

61. De kostentoerekening van de kosten opleiden verklaringhouders is te vinden in paragraaf 7.1.1.1 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

62. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 61 is de ACM van oordeel dat de kostentoerekening van het opleiden van verklaringhouders voldoet aan de wettelijke eisen.

3.11.2 Uittreksel inschrijving registerloods / uittreksel kleine zeeschepen

63. Het uittreksel van een inschrijving van een registerloods wordt opgevraagd vanuit het loodsenregister van de NLc. Ook is de NLc wettelijk verplicht het register kleine zeeschepen bij te houden. De kostprijs van het leveren van een uittreksel bedraagt een kwartier ten opzichte van het uurtarief van een administratief medewerker.

64. De kostentoerekening van de kosten voor een uittreksel inschrijving registerloods / uittreksel kleine zeeschepen is te vinden in paragraaf 7.1.1.2 en 7.1.1.3 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

65. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 64 is de ACM van oordeel dat kostentoerekening van de kosten voor een uittreksel inschrijving registerloods / uittreksel kleine zeeschepen voldoet aan de wettelijke eisen.

3.11.3 Niet gereguleerde diensten en taken

66. Deze overige taken betreffen het vervoer van personen en goederen, het verstrekken van een afschrift loodsverklaring, ICT-ondersteuning, en huisvesting pensionfonds.

67. De kostentoerekening van de kosten niet gereguleerde diensten en taken is te vinden in paragraaf 7.1.2 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

68. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 67 is de ACM van oordeel dat de kostentoerekening van de kosten niet gereguleerde diensten en taken voldoet aan de wettelijke eisen.

3.12. Berekening van de tariefmutatie

69. De berekeningswijze van de tariefmutatie (volgens de cost-plus methode en de price-cap methode) is te vinden in hoofdstuk 8 van het KTS 2028-2032. De ACM stelt vast dat het KTS 2028-2032 op dit onderdeel ongewijzigd is ten opzichte van het KTS 2023-2027.

Oordeel ACM

70. Gelet op het ongewijzigde karakter zoals vastgesteld in randnummer 69 is de ACM van oordeel dat de berekeningswijze van de tariefmutatie voldoet aan de wettelijke eisen.

3.13. Beoordeling van de looptijd van het KTS 2028-2032

71. Het KTS 2028-2032 heeft een looptijd van vijf jaar. Op grond van artikel 27b, zevende lid, Lw moet een KTS uiterlijk vijf jaar na de datum van inwerkingtreding worden herzien. De ACM stemt in met de door het Loodswezen voorgestelde looptijd van vijf jaar.

4. Besluit

72. De Autoriteit Consument en Markt verleent instemming als bedoeld in artikel 27b, vierde lid, van de Lw, met het Kostentoerekeningssysteem Loodswezen voor de jaren 2028 tot en met 2032, zoals dat is vastgesteld door de ledenvergadering van de Nederlandse Loodsencorporatie op 8 oktober 2026.

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

Autoriteit Consument en Markt,
voor deze

drs. M. Ait Mallouk
Teammanager Directie Telecom Vervoer en Post

Als u belanghebbende bent, kunt u bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag of naar acm-post@acm.nl. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

Bijlage A Wettelijk kader

Loodsenwet

Procedureel

1. Artikel 27b, eerste lid, Lw bepaalt dat de ledenvergadering van de Nederlandse loodsencorporatie (hierna: NLc) in het belang van een op kosten georiënteerde tariefstelling een toerekeningssysteem vaststelt voor kosten van de diensten en taken, bedoeld in artikel 27a Lw.

2. Voorafgaand aan de vaststelling van het toerekeningssysteem stelt de algemene raad van de NLc ingevolge artikel 27b, vijfde lid, Lw de bij ministeriële regeling te bepalen vertegenwoordigers van rechtspersonen, betrokken bij het bestuur van een of meer zeehavens en representatieve organisaties in het scheepvaart- en havenbedrijf, in staat hun zienswijze over een ontwerp voor een toerekeningssysteem naar voren te brengen. De NLc stelt de ACM in kennis van deze zienswijzen, onder motivering van haar overwegingen daaromtrent.

3. Het toerekeningssysteem behoeft krachtens artikel 27b, vierde lid, Lw instemming van de ACM. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan de ACM instemming aan het toerekeningssysteem slechts onder bepaalde voorwaarden onthouden.[6]

4. Verder bepaalt artikel 27b, zevende lid, Lw dat de ACM de ledenvergadering kan opdragen een vastgesteld toerekeningssysteem te wijzigen.

5. Artikel 27, achtste lid, Lw bepaalt dat het toerekeningssysteem uiterlijk na vijf jaar wordt herzien.

Inhoudelijk toetsingskader

6. Artikel 27a Lw bepaalt dat de loodsgeldtarieven en de tarieven voor het verrichten van andere diensten die bij of krachtens de Lw bij uitsluiting aan registerloodsen zijn opgedragen, onderscheidenlijk de vergoedingen voor de taken die bij of krachtens de Lw aan de algemene raad of een regionale loodsencorporatie zijn opgedragen, worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk VIA van die wet. Het gaat hier kortweg over het verrichten van loodsdiensten als bedoeld in artikel 4 Lw, het verzorgen van opleidingen en het bevorderen van een behoorlijke beroepsuitoefening en vakbekwaamheid als bedoeld in artikel 9 Lw, en het bijhouden van het register als bedoeld in artikel 21 Lw.

7. Artikel 27b, tweede lid, Lw bepaalt dat het toerekeningssysteem een omschrijving bevat van de wijze waarop de kosten van diensten en taken, bedoeld in artikel 27a, in de tarieven worden doorberekend.

8. In de Memorie van Toelichting op de Wet markttoezicht registerloodsen (WAMR) is de opbouw van het toerekeningssysteem als volgt geschetst: “Het kostentoerekeningsmodel zal in grote lijnen als volgt worden opgebouwd. Er zijn twee hoofdcategorieën kosten, de toerekenbare kosten (kosten die rechtstreeks aan een individuele loodsreis moeten worden toegerekend) en de gezamenlijke kosten (kosten die aan alle loodsreizen gezamenlijk moeten worden toegerekend). Beide categorieën kennen weer een onderverdeling.”[7]

9. Onder de toerekenbare kosten vallen:
   a) de kosten van de loods (de inzet van de loods die per havengebied wordt bepaald, doch wordt berekend tegen een landelijk uniform uurtarief);

[6] Deze voorwaarden zijn: strijd met het recht of een grond, opgenomen in de wet waarin de goedkeuring is voorgeschreven, in dit geval de Lw (zie Afdeling 10.2.1 van de Algemene wet bestuursrecht, die volgens artikel 27a, vierde lid, Lw van overeenkomstige toepassing is op de instemming)
[7] Tweede Kamer, 2006-2007, 30913, nr. 3, p. 15.

b) de kosten van het beloodsen en plannen (de kosten nodig om een loods met een vaartuig, voertuig of helikopter naar of van het schip te brengen en de kosten gemoeid met de voorbereiding van de individuele loodsreis, welke kosten regionaal bepaald worden).

Deze kosten worden per reis of per categorie reizen in een zeehavengebied toegerekend.

10. Onder de gezamenlijke kosten vallen:
    c) overige regionale kosten (de kosten van de regionale loodsorganisatie, gebouwen, regionale ICT);
    d) landelijke kosten (de kosten van de landelijke organisatie, opleidingen, gebouwen, ICT, etc.);
    e) de kosten van de publiekrechtelijke organisatie van het Loodswezen.

11. De kosten onder c worden toegerekend aan alle loodsreizen in een regio. De kosten onder d worden toegerekend aan het landelijke totaal van loodsreizen. Alle genoemde kostenposten kunnen weer verder worden onderverdeeld in subcategorieën.

12. Naast de bovenstaande kosten zijn er bovendien nog kosten gemoeid met de verlening van bijzondere diensten als loodsen op afstand, haal- of meeneemreizen, toeslag voor een tweede loods, het opleiden en examineren van verklaringhouders, etc. Hiervoor zullen, afhankelijk van de aard van de dienst, toeslagen op de reguliere tarieven of afzonderlijke tarieven moeten worden berekend. Ook de kosten voor andere wettelijk gereguleerde diensten dan het loodsen van zeeschepen zullen in het toerekeningssysteem worden opgenomen. Er bestaat consensus tussen overheid, Loodswezen en sector over dit kostentoerekeningsmodel.

13. Artikel 27l, eerste lid, Lw bepaalt onder meer dat bij algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld omtrent de inrichting en de mate van detaillering van het toerekeningssysteem. In het Bmr[8] zijn in hoofdstuk 2 nadere regels gesteld voor de inrichting van het toerekeningssysteem.

Besluit Markttoezicht Registerloodsen

14. In de artikelen 2.2 tot en met 2.4 van het Bmr is onder meer bepaald dat kosten die geheel aan afzonderlijke diensten of taken kunnen worden toegerekend slechts aan de betreffende dienst of taken worden toegerekend. Kosten die gedeeltelijk aan diensten of taken kunnen worden toegerekend, worden slechts in overeenstemming met het daadwerkelijke gebruik of verbruik aan de desbetreffende dienst of taak toegerekend. Kosten die niet behoren te worden toegerekend aan een dienst of taken worden niet in het systeem opgenomen.

15. Volgens artikel 2.9 van het Bmr worden de kosten berekend en toegerekend op grond van algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes. De toerekening van de kosten van duurzame productiemiddelen is gebaseerd op de afschrijvingsmethoden en -termijnen die volgens algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes zijn bepaald. Kosten van materiële vaste activa moeten worden berekend op basis van de historische kostprijs. Toerekening vindt plaats vanaf het moment dat deze activa in gebruik worden genomen. De toerekening van niet-duurzame productiemiddelen moet zijn gebaseerd op de werkelijke kosten.

16. Artikel 2.10 van het Bmr bepaalt de wijze van toerekening van de kosten, bedoeld in artikel 2.9, die verband houden met het loodsen van zeeschepen. De toerekening van deze kosten kan plaatsvinden aan de krachtens artikel 27d, eerste lid, van de Lw aangewezen zeehavengebieden naar rato van:
    a) De door registerloodsen te besteden uren, al dan niet naar rato van bij ministeriële regeling vast te stellen scheepsklassen;
    b) de mate van inzet van bepaalde beloodsingsmiddelen;
    c) het aantal te loodsen scheepsreizen, al dan niet naar rato van bij ministeriële regeling vast te stellen scheepsklassen; of
    d) een andere maatstaf, die voldoet aan algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes.

[8] Besluit van 20 december 2007, laatstelijk gewijzigd bij Besluit van 7 december 2021, Stb. 2021, 618.